

PEDAGOGICAL FACULTY IN VRANJE
UNIVERSITY OF NIŠ

Partizanska 14
17500 Vranje
Phone: +381 17431960
www.pfvr.ni.ac.rs
pedagoski@pfvr.ni.ac.rs

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У ВРАЊУ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Партизанска 14
тел. 017/422-962; 431-960
факс 017/421-633
www.pfvr.ni.ac.rs
pedagoski@pfvr.ni.ac.rs

Број: 388/4

Датум: 31.03.2021. г.

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Сл. гл. РС“, бр. 88/17, 27/18, 73/18, 67/19 и 6/20), Наставно-научно веће Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, на седници одржаној 31.03.2021. године, донело је

О Д Л У К У

I

Усваја се Програм научноистраживачког рада Педагошког факултета у Врању за период од 2022. до 2026. године.

II

Програм научноистраживачког рада Педагошког факултета у Врању за период од 2022. до 2026. године из претходног става је саставни део Одлуке.

Председник

Наставно-научног већа

Zoran Momčilović
Проф. др Зоран Момчиловић

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У ВРАЊУ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ФАКУЛТЕТА

(2022 – 2026. година)

Врање, 2021.

Број: 388/4

Датум: 31.03.2021. год.

На основу члана 65. став 4. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Наставно-научно веће Педагошког факултета у Врању Универзитета у Нишу, на седници одржаној 31.03.2021. године, донело је

ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА У ВРАЊУ, ЗА ПЕРИОД 2022-2026. ГОДИНЕ

Програмом научноистраживачког рада Педагошког факултета у Врању утврђују се области, циљеви и облици научноистраживачке делатности на Факултету. Утврђује се опредељеност Факултета за обезбеђење и унапређење квалитета научноистраживачког рада, као и за имплементацију ове делатности у наставни процес.

Факултет је опредељен да непрекидно и систематски ради на стварању услова за научноистраживачки рад, подстицању наставника, сарадника и студената за научноистраживачки рад и дефинисању критеријума за вредновање резултата.

У циљу стварања услова за научноистраживачки рад, Педагошки факултет у Врању:

- утврђује и усваја програм научноистраживачког рада, пројектујући активности у периоду од пет година,
- сваке године преиспитује дугорочни програм научноистраживачког рада и доноси потребне измене,
- утврђује и усваја програм развоја научноистраживачког подмлатка,
- утврђује систем регистровања и евалуације резултата пројеката које финансира Факултет,
- утврђује систем подршке наставницима/сарадницима у научноистраживачком раду,
- обезбеђује опште просторне и материјално-техничке услове,
- ствара услове за научноистраживачки рад студената докторских академских студија,
- ствара услове за стручно усавршавање наставника и сарадника,
- ствара услове за научноистраживачки рад студената дипломских студија,
- продубљује научну сарадњу са научноистраживачким институцијама у земљи и свету.

У циљу оцене научноистраживачког рада, Факултет:

- укључује извештај о научноистраживачком раду сваког запосленог наставника и сарадника у годишње извештаје катедри, који улазе у Годишњи извештај о раду Факултета,
- анализира и процењује обим и квалитет научног рада наставника и сарадника,
- прикупља и архивира податке и документацију у вези са научноистраживачким радом наставника и сарадника,
- стара се о доступности и ажурирању картона научног радника свих наставника и сарадника.

I Области, циљеви и облици научноистраживачког рада

Научно-истраживачка делатност Факултета обухвата припрему, реализацију и евалуацију научних и стручних пројеката, као и имплементацију њихових резултата.

Факултет обавља научноистраживачки рад у циљу развоја науке, унапређења делатности високог образовања и популаризације науке. Научни рад на Факултету остварује се кроз основна, примењена и развојна истраживања. Факултет као високошколска установа обједињује образовни и научноистраживачки рад. У сегментима који се односе на визуелне и музичке уметности, Факултет реализује и стручно-уметничке пројекте, који су обухваћени овим Програмом.

Припрему и пријављивање пројеката, као и учешће у међународној сарадњи и међународним пројектима, разматра и одобрава Наставно-научно веће. Наставно-научно веће анализира и евалуира резултате пројеката и стара се за обезбеђење и испуњеност услова за научноистраживачки рад.

Факултет сарађује у организовању и остваривању научног рада са Универзитетом и његовим члановима, научноистраживачким организацијама и институцијама које се баве образовањем у земљи и иностранству.

Научноистраживачки рад Факултета обезбеђује истраживање, резултате и имплементацију савремених теоријских и практичних постулата из области базичних наука, дидактичко-методичких наука и уметности. Факултет организује и спроводи и научноистраживачки рад интердисциплинарног карактера.

У планирању, организацији и обављању научноистраживачког рада Факултет полази од резултата савремених истраживања у области науке и образовања. Примарно оријентисан на образовање и васпитање, Факултет се бави научноистраживачким радом преваходно у области педагошких, дидактичко-методичких и информатичких наука, као и научноистраживачким радом у области других наука чији се резултати могу имплементирати у развоју образовања.

Научноистраживачка делатност Факултета обухвата:

- објављивање научних радова у међународним, водећим домаћим и домаћим часописима са рецензијом, категорисаним на SSCI и SCI листи, од значаја за развој одговарајуће научне области;
- објављивање научних радова у међународним или домаћим часописима са рецензијом, који су имали значајног утицаја на развој одговарајуће научне области;
- учешће на финансираним научноистраживачким пројектима;
- објављивање научних монографија (поглавља) наставника Факултета;
- учешће на међународним и домаћим научним скуповима и конференцијама;
- гостовања страних универзитетских професора и гостовања професора Факултета као предавача на факултетима у иностранству;
- развој образовног софтвера и других дидактичко-методичких материјала.

Научноистраживачка делатност Факултета остварује се на неколико нивоа:

- индивидуални научноистраживачки рад наставника и сарадника Факултета;
- тимски рад на националним пројектима;
- индивидуални научноистраживачки рад наставника и сарадника на интернационалним пројектима и у области сарадње са научноистраживачким организацијама у иностранству;
- тимски рад наставника и сарадника на интернационалним пројектима;
- научноистраживачки рад у оквиру докторских студија;
- научноистраживачки рад студената Факултета у области дидактичко-методичких наука.

Научноистраживачки рад Факултета остварује се у областима друштвено-хуманистичких, природних и методичко-дидактичких наука, и то:

- научноистраживачки рад наставника и сарадника Факултета у циљу развоја теоријске основе дидактичко-методичких наука;
- научноистраживачки рад у области теоријске базе и развоја курикулума предшколског, основношколског и високошколског образовања;
- научноистраживачки рад усмерен на подизање нивоа компетенција наставника;
- осавремењавање наставног процеса применом савремених наставних средстава – ИКТ у образовању, медији у образовању, примена веб извора информација;
- научноистраживачки рад у области информатичких наука;
- истраживања у области адекватности и узрасне примерености различитих извора сазнања;
- истраживања у области дидактичко-методичких наука у циљу развоја наставних метода и облика рада у образовању;
- методика рада са децом са посебним потребама;
- предшколска педагогија;
- истраживања у области почетног читања и писања;
- истраживања у области откривања и усвајања књижевних модела;

- истраживања у области теоријске заснованости и методологије практичног рада у области раног усвајања основних математичких појмова;
- научна истраживања у области музичких способности деце;
- научноистраживачки рад у области дефинисања психолошких типова деце на основу дечјих ликовних и литерарних радова;
- научноистраживачки рад у области идентификације деце са различитим интелектуалним потенцијалима и методе рада;
- билингвизам, мултилингвизам и последице језичке политике на образовање;
- физички и здравствени развој деце предшколског и основношколског узраста, као и деце са посебним потребама;
- учење као неуролошки процес.

У области организовања и активирања научноистраживачког рада Факултет ће нарочиту пажњу посветити следећим сегментима рада:

- Факултет ће усмерити свој рад на дугорочно планирање научноистраживачког рада и издавачке делатности Факултета и израду краткорочних планова рада.
- Како је развој курикулума (на свим нивоима образовања) прерастао у научну дисциплину признату и актуелну у свету, Факултет ће радити на систематизацији и осмишљавању и ових пројеката.
- Потребно је даље радити на институционалном умрежавању Факултета и развијању добре професионалне сарадње са институцијама у земљи и иностранству. Пре свега, могуће је интензивирати сарадњу са оним факултетима са којима одређени вид сарадње већ постоји. Сарадњу је потребно усмерити тако да доноси мерљиве и конкретне резултате на пољу развоја и науке. Овде се, најпре, мисли на наставничке факултете, као и на пограничне универзитете и институције.
- Факултет ће, у оквиру својих могућности, подржати објављивање научних публикација чији су аутори наставници и сарадници Факултета.
- Наставиће се рад на подизању рејтинга категорисаног часописа Годишњак Педагошког факултета у Врању, научног часописа за друштвене науке код Министарства за науку, просвету и технолошки развој. Сви примерци наших издања биће прослеђивани у шири блок информационог система и универзалне децималне класификације. Такође сви примерци Годишњака библиометријски се посматрају у CEONU (Центру за едукацију у образовању и науци) и тиме се званично потврђује тренд институционализације квалитет истог.
- У наредном периоду радићемо на подизању рејтинга часописа *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education* и то израдом и поштовањем система рецензирања радова, популаризацијом часописа у циљу сарадње са еминентним стручњацима, размену часописа са сродним високошколским и научноистраживачким институцијама.
- Наставиће се рад на објављивању зборника са научних скупова.
- Значајну пажњу Факултет ће посветити: подстицању и афирмисању научноистраживачког рада и издавачке делатности Факултета, пружању помоћи и подршке у индивидуалном и тимском научноистраживачком раду,

презентовању и објављивању резултата научноистраживачког рада; сарадњи са Универзитетом у Нишу, са универзитетима при којима функционишу учитељски и педагошки факултети, као и други наставнички и не само наставнички факултети. Наставиће се сарадња са ресорним министарством, као и са другим министарствима који су битни за живот и рад Факултета, наставника, радника и студената. Наставиће се и продубити рад са институтима (Институтом за педагошка истраживања, Институтом за књижевност и језик САНУ, Институтом за српску културу Приштина/Лепосавић, као и са другим институцијама у земљи и иностранству и Балканском асоцијацијом педагошких и сродних факултета - универзитета Републике Српске, Македоније, Украјине, Русије, Грчке, Албаније, Турске, Црне Горе, Бугарске и Србије.

- Факултет ће организовати гостовања професора са водећих европских факултета.
- На Факултету је планирано одржавање низа научно-стручних скупова, према Програму научноистраживачког рада, из свих области које се на Факултету изучавају.
- Факултет ће анализирати могућности аплицирања за ИПА пројекте као координатор или члан конзорцијума.
- Факултет ће аплицирати за пројекте ресорног Министарства у наредном конкурсном периоду.

II Научни пројекти

Научноистраживачка делатност на Педагошком факултету у Врању у периоду од 2022-2026. године реализује се и реализоваће се на основу Програма рада, а у складу са одредбама о научноистраживачком раду које произилазе из Закона о високом образовању (члан 49), Закона о научноистраживачкој делатности, Статута Универзитета у Нишу, Статута Педагошког факултета, Етичког кодекса Универзитета у Нишу и на позитивним искуствима рада у датој области.

Списак актуелних пројеката које финансира Министарство просвете и науке РС у којима су ангажовани наставници и сарадници Факултета:

Актуелни пројекти на којима су ангажовани наставници и сарадници Факултета:

- *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција (179074)*, који се реализује у Центру за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:

Проф. др Данијела Здравковић

Проф. др Драгана Станојевић

Проф. др Данијела Мишић

- *Материјална и духовна култура Косова и Метохије, (руководилац др Драгана Јањић) бр. 178028, који реализује Институт за српску културу у Лепосавићу, а финансира Министарство науке:*

Проф. др Сунчица Денић-Михаиловић

- *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије, (руководилац др Драгољуб Б. Борђевић) бр. 179013, који реализује Машински факултет Универзитета у Нишу, а финансира Министарство просвете и науке:*

Проф. др Данијела Здравковић

- *Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције, (руководилац др Горан Кнежевић) бр. 179018, који реализује Филозофски факултет Универзитета у Београду, а финансира Министарство просвете и науке:*

Проф. др Благица Златковић

- *Индикатори и модели усклађивања породичних и пословних улога (руководилац пројекта др Владимир Хедрих), бр. 179002, који се реализује на Филозофском факултету у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:*

Доц. др Милица Милојевић Ристић

- *Ревитализација постојећих и пројектовање ветрогенератора високе ефикасности (руководилац пројекта др Милош Милошевић) бр. 35005, који се реализује на Машинском факултету у Нишу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:*

Доц. др Далибор Петковић

- *Quantitative automata models: fundamental problems and applications – QUAM (руководилац пројекта др Мирослав Ђурић), који се реализује на Природно-математичком факултету у Нишу, Факултету техничких наука у Чачку, Педагошком факултету у Врању и Природно-математичком факултету у Крагујевцу, а финансира га Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије:*

Мс Марко Станковић

Интерни пројекти Факултета

У интерне научноистраживачке пројекте могу бити укључени наставници, сарадници, истраживачи и стручни сарадници запослени на Факултету, као и студенти докторских академских студија Факултета.

Педагошки факултет у Врању у наредном периоду (2022-2026) планира да интензивира интерне научноистраживачке пројекте.

Пројекти ће обухватити примењена истраживања из области педагогије, психологије, социологије, дидактике, методика разредне наставе..., израду и презентовање научних истраживања, експерименталне истраживачке програме који имају за циљ компарацију резултата иновативне и класичне наставе.

Актуелни интерни пројекти на којима су ангажовани наставници, сарадници и студенти Факултета:

- Антрополошке карактеристике и физичка активност ученика млађег школског узраста у Пчињском округу,
- Аутоматска класификација дечјег народног музичког стваралаштва,
- Савремени модел усвајања правописа српског језика,
- Приређивање сабраних дела Хаџи Тодора Димитријевића,
- Развој електронског учења као подршке у образовању.

На седници Сената Универзитета у Нишу, од 13. 11. 2020. године, у оквиру Плана рада Центра за византијско-словенске студије, донета је Одлука (бр. 8/16-01-015/20-009) о усвајању једногодишњег Пројекта наставника, сарадника и студената Педагошког факултета у Врању, чији је руководиоца проф. др Сунчица Денић Михаиловић, на тему *Антологија књижевних текстова за наставне садржаје из предмета Књижевност, Књижевност за децу и Тумачење књижевних текстова.*

III Научни и стручни скупови

Научни и стручни скупови на којима је Факултет организатор или суорганизатор

У периоду 2022 – 2026. годину организоваће се научни скупови и конференције из области које покривају основну делатност на Факултету: образовање младих. У том смислу организоваће се Научни скуп из области педагогије, дидактике, методика разредне наставе за одређене области, информатике као и из оних предмета и тема за које се укаже потреба и спремност на нивоу Катедара и Наставно-научног већа. Факултет ће аплицирати (као и до сада) код матичног Министарства за додатна средства око одржавања скупова, као и око објављивања зборника радова са тих скупова. Очекује се и организовање предавања гостујућих наставника и научника, као и праћење потреба наставника и студената око одређених јубиларних догађања.

Учешће наставника и сарадника на научним скуповима у земљи и иностранству

Наставници и сарадници Педагошког факултета у Врању учествоваће на научним скуповима у земљи и иностранству. Осим учешћа у земљи, знатан број наставника своје радове објављује у Македонији, Републици Српској, Словенији, Бугарској, Украјини, Америци, Русији, Турској...

IV Издавачка делатност

У оквиру издавачке делатности, Педагошки факултет у Врању, поред *Годишњака* и *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education*, дакле, поред периодичних публикација и зборника, објављује и ауторска издања наставника и сарадника.

Издавачка делатност Педагошког факултета у Врању биће дистрибуирана универзитетским библиотекама и презентована на универзитетима у земљи и региону.

У наредном периоду објављивани ће бити они рукописи који су одобрени од стране Издавачког савета и Наставно-научног већа Факултета.

Као што је познато, од 2013. године *Годишњак Учитељског факултета у Врању* (од 2016. године *Годишњак Педагошког факултета у Врању*) од Матичног одбора за друштвено-хуманистичке науке има категорију М52, а *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education* од 2020. године има категорију М54. Очекујемо да ће се, побољшањем квалитета, часописи боље вредновати од стране Министарства и надлежних Матичних одбора.

Сви примерци издања Факултета улазе у шири блок информационог система и универзалне децималне класификације. Преко значајних институција у земљи презентујемо рад и организацију на Факултету.

У наредном периоду, Педагошки факултет у Врању ће се, пре свега, усмерити, на квалитет у издавачкој делатности, као и на квалитет оних издања која ће бити у оптицају у настави и науци. То ће се односити и на остала издања која ће бити ангажована у процесу студирања и усавршавања студената, доктораната, сарадника и професора. Наставиће се и проширити идеја о заједничким издањима на Универзитету у Нишу, о заједничким издањима на нивоу педагошких и учитељских факултета у Србији и партнерима, као и оним универзитетима са којима Педагошки факултет има добру сарадњу. Такође, неопходно је побољшати квалитет научних радова и увећати број радова на SCI листама, као и објављивање радова наставника и сарадника Факултета у водећим научним часописима ван земље. Осим тога, битно је да резултати појединих истраживања буду доступни и електронски представљени, на нивоу мреже, чиме би се квалитет и проток информација применио у целом систему на педагошким и учитељским факултетима. Период који је пред нама биће усмерен на све етапе студија, као и на организовање заједничких пројеката на нивоу Заједнице учитељских факултета у Србији.

V Остале активности

Изразита је активност на организованом ажурирању научних картона наставника и сарадника Факултета за потребе:

- а) Универзитета у Нишу,
- б) Министарства за просвету и науку,
- в) Завода за статистику.

Вреди поменути да Педагошки факултет у Врању остварује сарадњу са многим универзитетима у земљи и иностранству, и да се та мрежа проширује. Наставиће се тенденција склапања сарадње са педагошким и сродним факултетима у наредном периоду, чиме би се садржаји у настави и науци развили на завидном нивоу.

Тенденција је да се највећи број наставника и сарадника ангажује на пословима из науке, наставе и ваннаставних активности, преко одбора, комисија, чланстава у редакцијама и других облика рада.

VI Научноистраживачка усмерења

Научноистраживачка усмерења на Педагошком факултету ће се у наредном периоду фокусирати на развој и богаћење библиотечног фонда. Наиме, факултет сваке године издваја знатан број средстава за куповину књига, уџбеника, часописа и школске лектире, потребне за извођење наставе и научноистраживачких активности. Очекује се да ће у наредном периоду Библиотека имати више утицаја на развијање свести и потребе за научноистраживачким радом, како код студената и подмлатка на Факултету, тако и код професора и сарадника.

Центар за научноистраживачку делатност ће редовно пратити и бележити резултате научних достигнућа на Факултету, водећи рачуна да се сваки успех препозна и награди. У том смислу ће се редовно ажурирати научни картони сарадника и наставника Факултета, што ће омогућити да се сваке године изврши презентација одређених достигнућа, од монографија до радова на SCI листи и осталих облика научног и радног ангажовања (изложбе, концерти, књижевне вечери, ауторске представе, предавања, саопштења, и слично).

У оквиру научноистраживачке активности на Педагошком факултету у Врању водиће се рачуна, као што ће се и давати идеје, око формирања интердисциплинарних програма, што ће, сходно потребама које се намећу, бити веома актуелно у наредном периоду. Тај облик ангажовања, као облик наставног садржаја, чини савремене смернице и основне профиле будућности Факултета. У том смислу ће се Педагошки факултет у Врању ангажовати и као субјект, и као партнер, како на Универзитету, тако и тамо где се могућности појављују, да у оквиру иностраних пројеката, Темпуса, пре

свега, промовише своје идеје, укључујући се као равноправни субјект у међународним оквирима.

Педагошки факултет ће бити отворен за сарадњу са научницима и истраживачима, како на Факултету, тако и шире, увек водећи рачуна да посебно место припада студентима и младим истраживачима.

VII План рада центра за научноистраживачки рад и издавачку делатност на Педагошком факултету у Врању за период 2022-2026. год.

Педагошки факултет у Врању и Центар за научноистраживачки рад ће у периоду 2022-2026. године наставити са радом на пословима и пројектима који су претходно започети. Ту се, најпре, подразумева научноистраживачки рад на Факултету, учешће професора, сарадника и студената на скуповима и конференцијама.

Наставиће се са већ започетим и препознатљивим издавачким подухватима:

- издавањем *Годишњака Педагошког факултета*;
- издавањем научног часописа *Facta Universitatis Teaching, Learning and Teacher Education*,
- објављивањем зборника са научних скупова;
- објављивањем монографија, уџбеника и других публикација наставника и сарадника Факултета;
- ажурирање научних картона за потребе Универзитета у Нишу и универзитетске библиотеке „Никола Тесла“, за заједничку библиографију, као и за Информациони систем о истраживачкој делатности у Србији E-CRIS.SR;
- ажурирање профила научних радника (google scholar citation servisu) на Ranking Web of Wold Universities (<http://www.webometrics.info/>) на којој наш Универзитет последњих година одржава свој солидан статус;
- припремање документације за аплицирање код Министарства просвете и науке за научне скупове;
- припремање документације за аплицирање код Министарства просвете и науке за акредитовање Педагошког факултета у Врању за статус научно истраживачке институције;
- припремање документације за Центар за статистику Министарства просвете и науке РС;
- учествовање на Сајму књига октобра сваке године како самостално, тако и у сарадњи са другим учитељским и педагошким факултетима у земљи или неким другим НИО у земљи;
- размена искуства и активности студената ПФ са факултетима у земљи и иностранству;
- ангажовање на другим пословима око промовисања науке и издаваштва на Факултету, као и послова око организације докторских студија.

Центар за научноистраживачки рад Педагошког факултета у Врању ће пратити потребе наставника, сарадника и студената, како би се успешно реализовао учитељски и васпитачки позив, те професија професора информатике и технике, а у складу са савременим кретањима у друштву, у земљи и региону.

Педагошки факултет ће у периоду који је пред нама (2022 – 2026) бити отворен за сарадњу са научним радницима, увек водећи рачуна да значајно место припада студентима и младим истраживачима.

У циљу обезбеђења теоријске, научне и егзактне базе за развојне програме Факултета, сваки развојни пројекат базираће се на научноистраживачким резултатима. Пројекти који се тичу иновација у универзитетској и основношколској настави такође ће се базирати на научноистраживачким резултатима. У циљу побољшања квалитета наставне праксе, Педагошки факултет у Врању ће подржати оне пројекте који имају јасан метод имплементације резултата у наставну праксу.

Председник
Наставно-научног већа

Проф. др Зоран Момчиловић